

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din. / Oglasi po ceniku / Oglaševanje sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

Smernice male antante v Londonu

GOVOR DR. BENEŠA V SPLOŠNI DEBATI KONFERENCE.

Enotnost postopanja male antante v svetovni politiki se je pokazala tudi sedaj na svetovni gospodarski konferenci v Londonu, kjer je pri splošni debati govoril predsednik sveta male antante dr. Beneš v imenu vseh treh držav. Zato je bil njegov govor zares velikega pomena in je vzbudil med poslušalci veliko zanimanje. Uvodoma je dejal dr. Beneš, da so države male antante, ki so bile do vojni neposredno prizadete in ker so agrarnega značaja, največ trpele. Gospodarska kriza jih je hudo prizadela, ker so pa pri obnovi gospodarstva zelo važni činitelji, bi bila vsaka rešitev brez njih nepopolna in brez zaželenega uspeha. Pri specialnih vprašanih stoji zato mala antanta na stališču, da se mora najprej rešiti zadeva javnih dolgov, ki so glavna ovira ureditve valute, plačil v transferu i. t. d. Prav tako se morajo stabilizirati vsaj valute glavnih držav. Obnovi naj se svetovni valutni standard kot mednarodno valutno merilo. Brez tega ni mogoče doseči večje svobode v izmenjavi in kroženju mednarodnih dobrin in kapitala.

Glede izenačenja cen stoji mala antanta na stališču, da se morajo cene prilagoditi razmeram na produkcijskem področju in po stanju posameznih držav. Kar se tiče nadalje obnove mednarodnega gibanja kapitala, je treba razlikovati med ukrepi, ki omejujejo uvoz blaga in kontrolo, ki jo je diktirala potreba ter med jamstvi, da bo izvoženo blago res plačano, in vsako drugo kontrolo fluktuacije kapitala. To vprašanje se ne more urediti samo zase, ker je v zvezi z vprašanjem plačilne bilance posameznih držav, kar je v veliki meri odvisno od izboljšanja atmosfere zaupanja, ki je za funkcijo celotnega kreditnega sistema zelo važnega pomena. Najbolj aktualno vprašanje je postopna odprava vezanega deviznega gospodarstva, ki ograža mednarodno trgovino. Države male antante so pripravljene skupno in sporazumno z drugimi voditi politiko, ki bi zasledovala te cilje. To zahteva tudi odpravo kontingentov in drugih omejevalnih ukrepov, kar naj bi se zgodilo čimprej in v čimvečjem obsegu. S tem bi se izboljšali tudi ostali pogoji za odpravo sedanje gospodarske zmede. Mala antanta je pri tem zainteresirana z industrijsko ter agrarno proizvodnjo. Odprava ovir v meddržavni trgovini se pa ne sme izvršiti v obliki indirektnega protekcionizma

s pomočjo ukrepov glede sinitete, veterinarskih določb itd.

Kar se tiče potem carinske politike, je treba vztrajati pri izvajanju zmerne carinske politike, in sicer v nasprotju z idejo nezdrave in neizvedljive avtarkije. Upati je treba, da bodo upniške države pokazale vso dobro voljo s tem, da bodo s carinskimi ukrepi omogočile dolžnim državam, da bodo lahko zadostile svojim trgovskim in finančnim obveznostim s povzdigo izvoza. Na področju trgovinske politike je treba poudariti načelo splošnega uveljavljenja klavzule o najvišji ugodnosti, seveda s pripustitvijo izjem, ki se morajo posebej določiti. Kot stalna izjema naj bi se priznalo dopuščanje regionalnih ali kolektivnih dogovorov. Vsi ti dogovori naj bi se dovolili, če bi se sklenili pod avspicijami Društva narodov. Kar se tiče začasnih izjem pri klavzuli o največji ugodnosti, ki jih diktirajo posebno težavne razmere, gre pred vsem za zagotovitev izvedbe sklepov konference v Stresi glede na preferenčne carine za gotove agrarne proizvode v prid agrarnim državam v srednji in vzhodni Evropi.

Države male antante smatrajo za neobhodno potrebno osnovanje mednarodnega industrijskega sporazuma, poudarjajo pa glede na odločilni pomen za gospodarsko strukturo sveta potrebno, da se ž njim uredi mednarodna produkcija ter cene in da se s posebnimi dogovori uredi tudi prodaja kmetijskih proizvodov v posameznih večjih konzumnih področjih. Nadalje se izreka mala antanta za izvedbo načrta mednarodnega urada dela, po katerem naj bi se izvršila mednarodna javna dela, da bi se zaposlili brezposelni raznih držav, na drugi strani pa pomagalo državam, ki so v posameznih panogah nezadostno preskrbljene. Države male antante zato ne sodelujejo na svetovni gospodarski konferenci zaradi egoističnih političnih ali gospodarskih ciljev. Vsa uspehi, ki bo dosežen na kateremkoli področju v smislu programa konference, bodo smatrali tudi kot svoj uspeh! V zvezi s tem se identificirajo z načeli, ki so bila izražena v poročilu pripravljalnega odbora in žele londonski svetovni gospodarski konferenci popolnega uspeha!

V teh izjavah dr. Beneša so podane jasne smernice stališča držav male antante, katerih se bodo držale ves čas zasedanja.

Delo svetovne gospodarske konference

RAZDELITEV NA FINANČNO IN VALUTNO TER GOSPODARSKO IN TRGOVINSKO KOMISIJO. POT NAŠIH DELEGATOV V LONDONU.

LONDON, 17. junija. Delo na svetovni gospodarski konferenci je bilo včeraj razdeljeno med dve komisiji, ki bosta nadalje po končani splošni debati razpravljali podrobno o vseh aktualnih gospodarskih in finančnih vprašanih. Finančni in valutni komisiji bo predsedoval guverner ameriške Narodne banke Cox, gospodarski in trgovinski pa nizozemski delegat Collijn. Obe komisiji sta takoj pričeli poslovati in sta se nemudoma sestali k svoji prvi seji, na kateri sta se konstituirali in določili glavne obrise bodočega dela. Ustanovljenih je bilo večje število najrazličnejših pododborov, v katerih delujejo strokovnjaki posameznih delegacij na konferenci udeleženi držav. Na carinsko premirje je pristalo do pred-sinočnjim že 27 držav v celoti, dočim je več drugih držav vezalo svoj pristaneek na kakatere posebne ozire in ohrdrške.

BEOGRAD, 17. junija. Jugoslovanska delegacija na svetovni gospodarski konferenci, izvemši predsednika dr. Jevtića in poslanika dr. Gjurića, ki sta v Londonu že od 12. t. m., je odpotovala pred-sinočnjim pod vodstvom prvega delegata in bivšega trgovinskega ministra Mohorića iz Beograda v London, kjer bo takoj pričela sodelovati v odborih.

VELIK POŽAR V ITALIJI.

RIM, 17. junija. Iz Chiassa se poroča, da je izbruhnil včeraj velikanski požar v tamkajšnjih carinskih skladiščih. Požar je v nekaj trenutkih zavzel tako ogromne dimenzije, da je bil v nevarnosti velik del mesta. Gasilci in vojniki so zastavili vse moči, da bi ogenj vsaj lokalizirali, če že ne takoj pogasili. V skladiščih je zgorela ogromna množina švilenega in bombažastega blaga ter drugega materiala. Škoda je velika.

Razdiralno delo ameriškega egoizma

SPORAZUMA O STABILIZACIJI DOLARJA IN FUNTA NI. AMERIŠKI POGOJI FRANCIJI. FRANCIJA ODKLANJA MANEVRE AMERIŠKEGA EGOIZMA. PRVI OBLAKI NAD LONDONOM.

LONDON, 17. junija. Angleška uradna poročevalska agencija je objavila sinoči vest, da je prišlo med angleško in ameriško delegacijo na svetovni gospodarski konferenci do provizoričnega sporazuma glede stabilizacije tečaja dolarja in angleškega funta. V poznejših večernih urah pa je že bila ta vest po nekem kablogramu iz Washingtona demantirana, nakar je izjavil ameriški finančni minister, da je vsak tak sklep nemogoč, ker ameriška vlada niti ni prejela takega predloga, niti se o tem ni posvetovala. Kakor se govori, je tudi Roosevelt odločno proti stabilizaciji dolarja, ker bi ta mogla preprečiti in ovrniti dviganje cen in konkurenco ameriškega blaga v svetu.

V ostalem pa zahteva ameriška vlada za primer svojega pristanka na omenjeni predlog, da izpolni Francija poprej še naslednja dva pogoja: I. Francoska Na-

rodna banka mora postaviti potrebne vsote za stabilizacijski fond na razpolago. 2. Francija odobri nemški državnim vladam potreben predjem, s katerim bi Nemčija mogla mobilizirati zamrznjene kredite. V krogih francoske delegacije se vsak tak predlog že v sami zamisli odklanja, ker je namen Američanov le preveč jasen: Francija naj nudi Nemčiji posojilo, s katerim bi se mogla Nemčija povzpeti v položaj, da bi plačala svoje dolgove Ameriki.

Zaradi navedenega stališča ameriške vlade je nastala v pogajanjih o stabilizaciji valute nenadna tišina. Nihče ne ve, kakšen izhod naj bi se poiskal. V delegacijskih krogih se smatra stališče Združenih držav kot nemogoče in nesprejemljivo. Po mnenju teh krogov ne bo mogla svetovna gospodarska konferenca doseči prav nobenih uspehov, če bodo Američani mislili le na svoje lastne interese.

Konec vojnih dolgov v sedanji obliki

AMERIKA JE MOLČE SPREJELA NEUSPEH IZTERJEVANJA JUNIJSKEGA OBROKA. SENAT SPREJEL VSE ROOSEVELTOVE PREDLOGE.

WASHINGTON, 17. junija. Dejstvo, da so Združene države Severne Amerike inkasirale v četrtek samo 8 odstotkov zapadle vsote vojnih dolgov, ni vzbudilo takega odpora, kakor se je pričakovalo. Zmagali so trezni in preudarni politiki, ki so pač uvideli, da je nadalje nemogoče vztrajati trdovratno pri mrtvi črki zadolžnic. Ameriški listi priznavajo zato čisto odkrito, da je plačevanja vojnih dolgov Evrope Ameriki na dosedanji podlagi za vselej konec. Zadeva se mora urediti na novo, dolgovi se morajo vsaj

deloma odpisati, ker bi sicer bila zamaš tudi londonska gospodarska konferenca. Tako rešitev v bodočnosti je omogočil tudi senat, ki je včeraj na seji pred odhodom na počitnice molče prešel preko neuspeha izterjevanja junijskega obroka, je pa z veliko večino odobril vse predloge Roosevelta glede raznih gospodarskih ukrepov, med katerimi je tudi nabava kredita treh milijard in 300 milijonov dolarjev za javna dela, s katerimi naj se odpravi brezposelnost.

Spor med Avstrijo in Nemčijo

PARIZ, 17. junija. »Excelsior« poroča, da je predlagala Italija kolektivni korak vseh velasil v Berlinu v svrhu pomirjenja spora med Nemčijo in Avstrijo.

LONDON, 17. junija. »Daily Mail« piše, da so se odnošaji med Nemčijo in Avstrijo tako poostriili, da se bo avstrijska vlada na podlagi pakta štirih velasil obrnila na vse tri ostale signatarne države, namešč Francijo, Anglijo in Italijo, da store potrebne korake v Berlinu v obrambo neodvisnosti Avstrije. Podobne informacije objavljajo tudi drugi londonski listi.

PARIZ, 17. junija. »Journal« poroča iz Berlina, da je bilo na nekem narodno-socialističnem kongresu v Berlinu sklenjeno, da se avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuß umori.

DUNAJ, 17. junija. V teku včerajšnjega dne je bilo aretiranih 40 narodnih socialistov. Sum zaradi zadnjih bombnih atentatov je padel na dva Nemca iz Hamburga.

Avgust Viljem Hindenburgov naslednih

LONDON, 17. junija. »Daily Herald« poroča, da se je zdravstveno stanje predsednika nemške republike Hindenburga v zadnjem času zopet znatno poslabšalo. Prvotno se je mislilo, da bi v primeru odstopa ali smrti maršala Hindenburga postal njegov naslednik Hitler, dočim bi postal državni kancelar Göring. Nasprotno na je nastopil Hitler sedaj zelo odlo-

čno proti temu, da bi se okrepila oblast Göringa in pravi, da bi ostal on tudi v primeru odstopa ali smrti Hindenburga še nadalje nemški državni kancelar, dočim bi bil za predsednika republike izvoljen princ Avgust Viljem pruski, četrti sin bivšega cesarja Viljema, ki je znan v Berlinu pod imenom »Auwl«.

GROZNA TRAMVAJSKA NESREČA.

BRUSELJ, 17. junija. Na progi Eupen-Berviers v Belgiji se je dogodila strašna tramvajska nesreča. Neki voz je na nekem ovinku zavozil z vso brzino v težak tovorni avto, skočil s tira in se zaletel v drugi tovorni avto, ki je vozil za prvim. Pri tem se je voz zdrobil. Izpod ruševin so potegnili 5 potnikov mrtvih, trideset pa ranjenih. Boje se, da bo še nekaj ranjencev umrlo.

ITALIJANSKI POLET V CHICAGO.

RIM, 17. junija. Iz Ortebella poročajo, da je ostalo vseh 24 letal, s katerimi je nameraval italijanski minister za letalstvo Balbo 14. t. m. startati k prekooceanskemu poletu v Chicago, na tamkajšnjem letališču. Verjetno je, da bo krenil Balbo s svojo izbrano letalsko skupino na nevarni polet že jutri, v primeru ugodnih vremenskih razmer pa že danes.

NOVA HRIPA V ŠPANIJI.

MADRID, 17. junija. V neki vasi blizu Madrida se je pojavila nova epidemija hripe. Pri bolniku nastopa precej naglo vnetje možganov, ki je zelo nevarno. Med 2000 bolniki je doslej umrlo že 39 oseb, in sicer zaradi možganske k-

Dnevne vesti

Druga obsodba mariborskih mesarjev

VCERAJŠNJA RAZPRAVA PRED OKRAJNIM SODIŠČEM.

Včeraj dopoldne je bila v bivši porotni dvorani ponovna razprava proti 11 mariborskim mesarskim mojstrom, ki so bili že svoj čas obtoženi, da so kot prodajalci življenjskih potrebščin zahtevali za meso višjo ceno, kakor pa je ona, ki jamči običajni in dovoljeni trgovski čisti dobiček, ki ne sme presežati 25%.

Prva razprava je bila 14. julija 1931. in je bilo nekaj mojstrov obsojenih, nekaj pa oproščenih. Na vzkljni razpravi v drugi instanci je bila sodba prvostopnega sodišča deloma razveljavljena in vrnjena prvemu sodišču v ponovno razpravo.

Z ozirom na ta odlok druge instance so bili včeraj ponovno poklicani na zadržano klop naslednji mesarski mojstri: Roman Brezočnik, Josip Pogorevcnik, Lenart Smrekar, Anton Verbovšek, Josip Kirbiš, Franc Hohnc, Jernej Fidler.

Franc Filipič, Josip Plahuta, Rudolf Solak in Martin Zalokar. Pet obtožencev ni prišlo k razpravi, vendar se je proti dvema razpravljalo, proti ostalim trem odsotnim mojstrom, in sicer Pogorevcniku, Smrekarju in Verbovšku pa se bo vršila razprava posebej.

Sodnik g. Štukelj je razglasil po večurni razpravi naslednjo sodbo: obsojajo se Roman Brezočnik na 10 dni zapora in 50 Din denarne globe, Josip Kirbiš na 25 dni zapora in 1000 Din globe, Jernej Fidler na 6 dni zapora in 350 Din globe, Josip Plahuta na 15 dni zapora in 50 Din globe, Rudolf Solak na 6 dni zapora in 50 Din globe in Martin Zalokar na 6 dni zapora in 50 Din globe. Oproščena sta bila Franc Hohnc in Franc Filipič.

Obsojeni mojstri so se zopet pritožili proti sodbi.

Dneva Rdečega križa. Ker se zadnja nabiralna akcija Rdečega križa v Mariboru ni mogla končati radi raznih težav, se bo nadaljevala v ponedeljek in torek. Prispevki se bodo pobirali le pri onih, ki niso prejeli prošnji od odbora. Z ozirom na človekoljubno delo, ki ga opravlja Rdeči križ, naj se javnost radevolje odzove prošnji Rdečega križa in daruje po svojih močeh.

Avtobus bo vozil jutri od 13. ure naprej na Tezno k mednarodnim motoklističnim dirkam, na kar opozarjamo občinstvo, ki namerava posejiti to pomembno sportno prireditev.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Savostova lekarna »Pri sv. Magdaleni« na Kralja Petra trgu.

Radio-Ljubljana. Opozarjamo mariborske poslušalce na zabavno uro, ki bo jutri v nedeljo ob 20. uri. Izvrstno vas bo zabaval znani in priljubljeni član mariborskega gledališča in komik g. Pavel Rasberger.

Koncert učencev ge. Fanike Brandlove. V sredo 21. t. m. ob 20. uri bo koncert učencev naše domače violinske virtuoszinje ge. Brandlove v veliki dvorani kazine. Nastopili bodo že učenci od šeste do visoke šole violinske izobrazbe: Boris Ivčič in Zlatko Pregrad, Milko Pečko, Helfried Jäger, Boris, Neva in Nika Novak, Leopold Žebot, Leo Mikek, Danilo Krajnc, Ljubo Košir, Boris Škapin, gdč. Lote Ussar, gdč. Mira Ranc, g. Sergej Borisov, gdč. Helga Reiser in g. dr. Gerhard Galle. Prodaja vstopnic v trgovini Höfer.

»Putnik«: Ob priliki proslave osvobodjenja mesta Kruševac od Turkov dobe vsi obiskovalci te proslave četrtinsko vožnjo po železnici. Popust velja od 23. do 30. t. m.

Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Celju je s sodbo z dne 16. maja 1933 v smislu § 34 uredb o izvrševanju očrvalnih odredb prepovedalo Filipu Čepu, brusaču, roj. l. 1892 v Pretingu v Avstriji, stanujočemu na Pobrežju št. 11, zahajati v krčme za dobo enega leta, to je od 21. maja 1933 do 20. maja 1934. Po § 268 kazen. zakona se kaznuje vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved iz § 55 k. z., pa vendarle postreže taki osebi z opojilom.

Zrušitev tribune na Teznom. Na podlagi različnih govoric, nam naznanja gradbena tvrdka Ivan Spes, mestni tesarski in zidarski mojster v Mariboru, Betnavska cesta 26, da zgoraj omenjena tvrdka ni za motorno dirko postavila tribune.

Tombola prostov, gasilnega in reševalnega društva Maribor. Na dan 7. maja t. l. je bila napovedana tombola Prostovoljnega gasilnega društva; ker pa je bil ta dan zaseden po drugem društvu, je vodstvo društva sporazumno s pripravljalnimi odbori »Mariborskega tedna« sklenilo, da bo ta tombola med »Mariborskim tednom«. Pobiranje daril, ki je bilo začasno prekinjeno, se bo prihodnji teden nadaljevalo; za doslej sprejeta darila se tem potom vodstvo najlepše zahvaljuje in pričakuje, da se bodo še vsi nenaproseni odzvali za dobrodelne namene z darilom. Podrobneje bomo informirali javnost v dnevnikih in časopisih in z lepaki. Odbor.

Lovski dan na Špičniku. Udeležencem lovskega dneva sporoča mariborska podružnica Slovenskega lovskega društva, da bo odhod na Špičnik jutri dopoldne ob 9. uri izpred restavracije »Pri grozdu« na Aleksandrovi cesti. Lovci in prijatelji lovstva krenej na Špičnik le če bo lepo vreme.

Kino Union. Danes premiera prvovrstne vesele operete »Quick« z Liliano Harvey, Hansom Aibersom in Paulom Hörbigerjem. Zelo zabavna opereta z mnogo glasbe in petja. Pride grandiozni vefeljm »Tajfun« po znameniti istoimenski gledališki igri z Liano Haid in Valerijem Inkišinovim, največjim ruskim ruskim umetnikom.

Grajski kino. Danes, v soboto, dne 17. junija se začne senzacionalen dvojni spored: »Cilinder sreče« (Plavolosa dekleta), izborna veseloigra, polna smeha in komike s Feliksom Bressantom, Charloto Ander in Oskarjem Simo v glavnih vlogah. Drugi spored je »Zapad krvavi«, senzacionalen film z ameriškega divjega zapada. V glavni vlogi Tom Keene. Ker je spored nad dve uri dolg, prosimo za točen prihod.

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danke in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Advokat dr. V. Rapotec

se je preselil s pisarno z Aleksandrove ceste 16 na

Aleksandrovo cesto 20

Na dopustu in počitnicah čitamo Karla Maya iz Cirilove knjigarne v Mariboru!

Občni zbor mariborske moške in ženske podružnice Družbe sv. Cirila in Metode bo prihodnji torek 20. junija ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru po običajnem sporedu. Člani in članice obeh podružnic ter vsi narodno zavedni Mariborčani so vabljeni, da se občnega zbora v čim največjem številu udeležijo. Treba je za to samo nekoliko dobre volje.

Jezikovni tečaji Slovanskega krožka Zveze mladih intelektualcev so zaključeni. Jeseni se prično znova.

Izlet 18. junija k Sv. Križu. V nedeljo 18. junija priredi godbeno društvo »Lira«, društvo »Nanos«, pevsko društvo »Poštni rog« in druga društva izlet k Sv. Križu na Kozjaku, ki je znana in priljubljena izletna točka. Odhod izletnikov iz Maribora bo točno ob pol 8. uri zjutraj z godbo na čelu z Glavnega trga. Godba bo med izletom svirala koračnice. Po prihodu k Sv. Križu bo pred Verdonicovo gostilno koncert s prijetno zabavo do noči. Mariborčani, 18. junija na Kozjak!

Pevsko društvo »Luna« v Krčevini-Košakih bo v nedeljo 2. julija proslavilo svojo 10letnico. Dopoldne ob 10. uri bo sta v krčevinski narodni šoli občni zbor in slavnostna akademija (vstop prost!), popoldne ob 15. uri pa bo na letnem telovadišču Sokola Maribor III. v podaljšanji Aškerčevi ulici velika ljudska veselica, na katero so povabljena razen občinstva vsa pevška društva iz Maribora in okolice.

Koncert v Radvanju. V nedeljo 18. t. m. koncertira v gostilni »Pri lipi« (Anderle) v Radvanju Schönherterjeva godba. Izbran program.

Pomladak Rdečega križa ima svojo tradicionalno tombolo v nedeljo 18. t. m. ob 2. uri popoldne na Trgu svobode. Glavni dobitki so: 4000, 2000, 1500, 1000, 800, 600 in 500 dinarjev v gotovini. Cenjeno občinstvo se vljudno naproša, da podpre prireditve PRK, da bo lahko odposlal na morje čimveč okrepitev potrebnih otrok.

Invalidska dobrodelna tombola. Cenjenemu občinstvu sporočamo, da priredi tudi letos Krajevni odbor Zdrženja vojnih invalidov v Mariboru dne 3. septembra 1933 ob 14. uri na Trgu svobode javno dobrodelno invalidsko tombolo, katere dobiček je namenjen v podporo največjim vojnim žrtvam. Ker je prireditev socialnega in homotarnega značaja, prosimo že vnaprej celokupno javnost, da nudi tej prireditvi čimveč človekoljubno naklonjenost, posebno pa prosimo vse ceni tvrdke za blagotne prostovoljne prispevke v obliki dobitkov za tombolo, ki jih bodo pobirali pooblašteni člani. Prosimo tudi vsa društva in korporacije, naj se ozirajo na to socialno prireditev.

Internat za dijakinje raznih šol. Zavod šolskih sester v Mariboru naznanja, da bo imel v novem šolskem letu v svojem internatu posebne oddelke za dijakinje raznih mariborskih šol ter jim nudil poleg popolne oskrbe tudi pomoč pri študiju in nemiško, ozir. francosko konverzacija. Otvoril bo tudi 5mesečni in celoletni tečaj za pouk v nemškem jeziku.

Vrtni koncert priredi prostovoljno gasilno društvo v Studencilih jutri 18. t. m. na vrtu gostilne »Bela zastava«. Pristnega ljubomercana toči društvo samo. Če bo slabo vreme, bo koncert na 25. t. m.

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino so napredovali: Ivanka Lečnikova pri Gornji Sv. Kungoti, Rihard Burja v Gornji Radgoni, Florentina Metlika v Slovenski Bistrici, Helena Petrnjeva na Hajdini, Mirko Presl v Ljutomeru, Zora Mlekuševa v Krogu, Simon Grašek v Dolnji Lendavi, Franjo Lubej v Ljutomeru in Jelisava Rismalova v Slovenski Bistrici.

Seja Mariborskega tedna. Vodstvo zadruge »Mariborski teden« je imelo sinoči pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Lipolda v mestni posvetovalnici svojo sejo. Na seji se je določil spored prireditev letošnjega Mariborskega tedna, ki bo v času od 5. do 15. avgusta. V okviru prireditev bodo priredila tudi mariborska sokolska društva združeno akademijo, najbrže na letnem telovadišču Sokola Maribor III. v Aškerčevi ulici. Poleg drugih razstav bo mariborska sokolska župa priredila sokolsko razstavo, ki bo pokazala plod sokolskega dela. Velike prireditve bodo tudi na Mariborskem otoku. Podrobnejši spored prireditev in razstav bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

Urednik J. K. Strakaty zopet med nami. Častni član vseh JČ-lig v dravski banovini g. urednik J. K. Strakaty iz Prage se bo dne 18. junija t. l. zopet pripeljal v naše kraje in bo obiskal Maribor in Ljubljano, kjer bo zbiral korespondenco pok. velikega našega prijatelja Jana Lege za študij o njegovem delovanju med nami. Pozneje se bo g. Strakaty podal tudi na daljše bivanje na Jadran. G. Strakaty se je preteklo leto zopet ponovno žrtvoval raznim jugoslovanskim ekspedicijam v Pragi ter jim bil ob strani pri razkazovanju mesta s svojo priznano ljubeznivostjo, med drugimi trboveljskim otrokom, ekskurziji učiteljev iz Zagreba itd. Tako požrtvovalnih in iskrenih prijateljev imamo pač malo po svetu, in se tem iskreneje veselimo zopetnega obiska prijatelja Strakatega. G. Strakaty pride v Maribor že jutri v nedeljo zvečer. Na kolodvoru ga bodo sprejeli zastopniki JČ Lige in zastopniki mariborskega novinarskega kluba.

Sokolska mladina iz Maribora in okolice se je odpeljala v Ljubljano. Dolg poseben vlak je odpeljal danes zjutraj sokolsko dečo in naraščaj v Ljubljano na mladinske sokolske svečanosti. S posebnim vlakom se je odpeljalo nad 600 dece in naraščaja pod vodstvom svojih vodnikov. Vlak je bil okrašen z zelenjem in cvetjem. Prisrčno je bilo slovo naših mladičkov od mamice, ki so jih spremile na kolodvor. Med velikim navdušenjem in vzkljikanjem sokolske mladeži, je vlak odpeljal iz Maribora.

Krajevna organizacija JRKD na Teznom vabi vse davkoplachevalce na predavanje o davkih, ki bo v torek 20. t. m. v Pulkovi gostilni. Predaval bo g. Ozvačič. Ker je predavanje izredne važnosti, vabi odbor vse davkoplachevalce, da se ga udeležijo v čim večjem številu. Člani, ki se nameravajo udeležiti zborovanja JRKD, ki bo 2. julija v Beogradu, naj se prijavijo do 25. t. m. pri občinskem uradu na Teznom.

Prebojni indigo, karbon papir v Ia kakovosti, trakli za stroj: Zlata Brišnik, Slovenska ulica.

DR. IGO ROSINA

ODVETNIK V MARIBORU

sporoča, da se je sporazumno razdružil z dosedanjim družabnikom dr. V. Rapotcem ter vodi svojo odvetniško pisarno v dosedanjih poslovnih prostorih Aleksandrova c. 16 dalje.

Nov tajnik Združenja krojačev. Na zadnji seji Združenja krojačev in sorodnih obrti je bil imenovan za tajnika g. Martin Pravdič, krojaški mojster v Mariboru.

Te dni bodo priredili aktivni in rezervni oficirji bratske čehoslovaške vojske z avtobusi daljšo ekskurzijo po naši državi. Udeležnikov bo približno 100. Na čelu te ekskurzije bodo glavni funkcionarji zveze čehoslovaških oficirjev, in sicer: rez. major Karol Majer, glavni direktor najvišjega računskega kontrolnega urada in namestnik predsednika zveze; generalštabni polkovnik František Landš, načelnik štaba generalnega inspektorja čehoslovaške oborožene sile in prvi namestnik predsednika zveze; podpolkovnik Jan Kveton, na službi v vojnem ministrstvu in prvi tajnik zveze; rez. štabni kapetan dr. Miloš Lier, arhivar praške mestne občine in kulturni referent zveze; štabni kapetan Celestin Hanzl, iz 28. peh. polka Tyrša in Fügnerja, generalni tajnik zveze. Ekskurzija bo obiskala sledeče kraje: Št. Ilj, Maribor, Varaždin, Osijek, Beograd, Užice, Sarajevo, Kupari, Split, Plitvička jezera, Zagreb, Ljubljano, državno mejo. V našo državo dosepejo izletniki v nedeljo 18. junija 1933, Ljubljano pa bodo zapustili v četrtek 29. junija 1933. V Maribor bodo dospeli v nedeljo 18. junija ob 17.30. Sprejem bo pred hotelom »Orel«, 74 gostov bo prenočilo v hotelu »Orel«, ostali pa bodo nadaljevali pot v Varaždin in tam prenočili. Po večerji bo družabni večer v dvorani hotela »Orel«, na katelega je vabljena vsa bratskim čehoslovakom naklonjena javnost. Med udeleženci ekskurzije je veliko tovarišev, ki so se z nami skupno borili v Dobrudži in v Solunu v vrstah bivše srbske vojske za svobodo Jugoslovčanov. Pri prestopu državne meje v Št. Ilju se pripravlja ekskurziji prisrčen sprejem.

Poziv rezervnim častnikom. Uprava mariborskega pododbora Združenja rezervnih častnikov vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema čehoslovaških častnikov, ki prispejo jutri v nedeljo v Maribor. Sprejem bo ob 17.30. uri pred hotelom »Orel«. Istočasno vabimo člane, da se udeležijo družabnega večera, ki bo po večerji pri Orlu s svojimi ženami. Izlet, ki je bil predviden za jutrišnji nedeljo, odpade in bo prihodnje nedelje.

Novi izgledi naše zunanje trgovine

SNOWANJE DRUŽBE ZA EKSPORTNO IN IMPORTNO TRGOVINO MED JUGOSLAVIJO IN VZHODNO AZIJO.

Na priporočilo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pri ministrstvu trgovine in industrije kraljevine Jugoslavije ter Oddelka za trgovino, obrt in industrijo kraljeve banske uprave, kakor trgovske zbornice v Ljubljani, se je na podlagi privatne iniciative sestavil pripravljalni odbor za takojšnjo ustanovitev družbe za eksportno in importno trgovino med Jugoslavijo in vzhodno Azijo. Pripravljalni odbor deluje z vsemi svojimi razpoložljivimi sredstvi in silami po dobro zamišljenem in strogo začrtanem programu, da čim prej doseže svoj prepotreben in važen cilj, ki mora voditi celotno jugoslovansko politiko na daljnji vzhod Azije, ki je v vsakem ozirju še odprto, neobdelano polje za naš eksport in import.

Za eksport pridejo v prvi vrsti v uporabo sadje, vino, konzerve vseh vrst, fižol, kmetijski črni kruh, mesne, sadne in ribje konzerve, suhe slive, alkoholne brezalkoholne pijače, sladkor v kockah, tobak, cigarete, mineralne vode, čokoladni preparati, mlečni izdelki, sirovo maslo, sir, kondenzirano mleko, krompir, opij, spirit, konceptni in pisalni papir, šolski zvezki, stroji za obrt in agrarstvo, navadna in primitivna pomožna orodja za kmetijstvo (lopatke, sekire, žage, kose itd.), izdelki iz cinka, kemikalije, žveplo, keramične posode, parketi, furnirji, cement, čevlji, sedla, jermenji, upognjeno pohištvo, zaboji itd.

Siam in druge dežele zadnje Indije in Sundaneških otokov nudijo važne vire za naš import, kakor n. pr. kolonialne produkte in sirovine. Siamska producira ogromne množine riža, ki lahko konkurira z italijanskim rižem glede kakovosti in cene. Nadalje pridejo v poštev kava, kakao, čaj, cimet, poper, vanilija, klinčki, muškati, kardamon, ingver, tamarinde, kinova skorja ali kinin, kafra, ricinus, bombaž, kapok, sirova svila, laki, sirovi gummi, kaučuk, drevesno olje, tistika, bambus, bisernice, cin, volfram, vismut, arek, rotang itd.

Ker bi naša direktna trgovina z deželami daljnega Orlenta izločila že deloma obstoječe tuje prekupčevalstvo ter s tem nam Jugoslovonom prinesla cenejši sirovine in kolonialne produkte, kakor na drugi strani omogočila normaliziranje cen naših produktov, ki se momentano sploh ne dajo spraviti v denar, je predvsem drugim nujno in važno, da se merodajni in prizadeti krogi pričnejo resno zanimati za to akcijo, ki bo v bližnji bodočnosti odločujoč faktor v jugoslovanski notranji in zunanji trgovini. Dokazano je, da lahko uvažani produkti, kakor naši eksportni produkti — brez daljnega — konkurirajo po svoji kakovosti in cenah s tujo konkurenco na azijskih trgih ter jo celo lahko izpodrinejo popolnoma in za vedno! Zato se pričakuje velik interes vseh glavnih jugoslovanskih eksporterjev in importerjev za to pričeto akcijo.

Z ozirom na obstoječe, dobro poznane izgledi v tem vseskoz rentabilnem udeleževanju v smislu našega celokupnega narodnega gospodarstva v okviru zadnje Indije, je že na merodajnem mestu predlagati predlog za takojšnjo ustanovitev jugoslovanske agenture, oziroma konzulata v Bangkoku, glavnem mestu kraljevine Siam, kojega delokrog bi obsegal vse ozemlje zadnje Indije, to je vso siamsko kraljevino, sultanate malajskega polotoka, Singapore, Borneo in sundaneške otoke, kakor n. pr. holandsko Indijo, Javo in Sumatro.

Velepomenben domači izum

Naprava, ki prihrani 50 odstotkov električnega toka.

Izumitelji raznih važnih pripomočkov v Mariboru niso v zadnjem času redki pojavi. Tako se je pred kratkim posrečilo 25letnemu trgovcu Vekoslavju Primcu na Pobrežju iznajti električno napravo, ki bo pomenila v našem gospodinjstvu precejšen prihranek in napredek. G. Primc je izumil aparat, ki prihrani 50 odstotkov električnega toka in je uporabljiv za vse vrste toka in napetosti. Njegova naprava onemogoča vsak kratak stik električnega toka in s tem preprečuje tudi vse številne nezgode. »Elošted«, tako ime nosi izum, prihrani priklonitev in odklonitev toka, ker je funkcija avtomatična. Dobrodošel bo zlasti gospodinjam, šiviljam in krojačem, ki uporabljajo električni likalnik, katerega izgorenie Primčev izum popolnoma izključuje.

Naprava je pritrjena na podstavek za električni likalnik in je trajna ter se ne more pokvariti. Bistvo Primčevega izuma je v tem, da se pri likanju avtomatično prekinja in stika električni tok, in je torej popolnoma izključeno, da bi se mogel likalnik tako segreti, da bi zažgal perilo ali blago, ki se lika. Če se položi likalnik na podstavek je tok prekinjen; če se ga dvigne in uporablja, pa je likalnik priklonjen in električni tok in prav radi tega je ščitnja s tokom mogoča, ker se ne uporablja takrat, če ni potreba.

Dandanes ko je še vsak tako majhen račun mesečne porabe električnega toka za skrbno gospodinjstvo precejšen izdatek in morajo naše gospodinje štediti na vse strani, bo nedvomno Primčev izum velikega pomena, ne samo za gospodinjstvo, ampak tudi za razne obrate, kroja-

Zagorelo polt
potom **NIVEA-creme-olja**

Oboje pospešuje zagorenje kože in zmanjšuje nevarnost solnčarice. Pred solnčenjem se je treba dobro namazati. Na ta način lahko uživate brez skrbi svetlobo in zrak. Zavidali vas bodo za vaš zdrav in sportno sveži izgled.

Nivea-crema učinkuje pri vročini prijetno hladilno. Nivea olje vas ščiti ob hladnih dnevih pred velikim ohlajenjem. Obe sta nenadomestljivi, neponaređljivi, kajti le ti vsebujeta eucerit.

Crema: Doza Din 6— do 25—, tuba Din 12— in 17—.

ške delavnice, industrije perila itd. Z ozirom na to, da skoro vse gospodinje uporabljajo danes električne likalnike, ker so opustile zdravju tako škodljive likalnike na oglje, pač ni treba posebej poudariti, kako velikega pomena je izum domačina.

Pevski zbor »Šestnatka« iz Olomouca pride v Maribor. Znani pevski zbor »Šestnatka« iz Olomouca se pripravlja na koncertno turnejo v našo državo, kamor bo prispel začetkom julija. Nastopil bo tudi v Zagrebu, Ptujju, Celju, Ljubljani in Mariboru. Koncerti bodo pod pokroviteljstvom JČ lige in naših reprezentativnih glasbenih organizacij. V Mariboru bo pevski zbor priredil koncert 8. julija v unijski dvorani. Zato že danes opozarjamo mariborsko in okoliško občinstvo na to umetniško prireditev. Pripomnimo, da je ta turneja v glavnem zasluga prof. dr. Vybiralca, znanega prijatelja našega naroda iz Olomouca, kjer so prav pred kratkim bili naši trboveljski slavčki izredno ljubeznjivo sprejeti.

Obmejni promet. V mesecu maju je prekoračilo našo severno mejo 19.156 oseb. Dopotovalo je 9.484 oseb, in sicer: 2.272 Jugoslovancev, 4.127 Avstrijcev, 2.183 Čehoslovancev, 522 Nemcev in 380 drugih. Preko Maribora je dopotovalo 6.770 oseb, in sicer: 1.593 Jugoslovancev, 2.648 Avstrijcev, 1.959 Čehoslovancev, 326 Nemcev in 244 drugih; preko Št. Ilje je dopotovalo 1819 oseb, preko Čmureka 126, preko Dravograda 207, preko Prevalj 228, preko Radgone 294, preko Hodoša 19, preko Lendave pa 21 oseb. V istem času je odpotovalo iz naše države 9.672 oseb, in sicer: 2.951 Jugoslovancev, 4.285 Avstrijcev, 1.629 Čehoslovancev, 444 Nemcev in 360 drugih. Preko Maribora je odpotovalo 7.373 oseb, in sicer: 2.340 Jugoslovancev, 2.977 Avstrijcev, 1.184 Čehoslovancev, 329 Nemcev in 243 drugih;

preko Št. Ilje je odpotovalo 1.523 oseb preko Čmureka 126; preko Dravograda 198, preko Prevalj 224, preko Radgone 192, preko Hodoša 24, preko Lendave pa 12 oseb.

Policijska kronika. Aretirani so bili: France S. radi beračenja, Henrik F. radi pretepa, France Z. radi razgrajanja in neka Filomena R. radi tajne prostitucije. Prijavljeni pa so bili: Rozalija K. ki je poskušala ogoljufati svojo tovarišico, Ivan L., Ivan R. radi razgrajanja, trije kolesarji France, Avgust in Tone, ker so kolesarili brez luči in Julija J. ter Juro F. radi kršitve zglasovalnih predpisov. Danes dopoldne okrog 9. ure pa je bila na Glavnem trgu aretirana 30letna Marija Sabol iz varaždinske okolice, ker je izmaknila neki kmetici med gnetilno iz žepa denarnico s 65 Din. Sabolova je pretkana in znana žeparica, ki ji je pri njenem zločinskem poslu pomagala neki moški. Izročena bo sodišču. Včeraj popoldne pa sta se zglasila na policiji vpo-kojeni stražnik Mihael Tinta in ključavničar Janko Pihler ter prijavila, da sta jima bili ukradeni kolesi. Tinti je ukradel nekdo kolo izpred Miličeve točilnice na Betnavski cesti, Pihlerju pa izpred neke trgovine na Glavnem trgu. Carinski posrednik Ljubo Dabnović pa je prijavil, da je včeraj popoldne nekdo ukradel njegovi hčerki iz hodnika na stanovanju v Krekovi ulici letni plašč, vreden 600 dinarjev.

Od doma je pobegnila. Mariborska policija je prejela iz Zagreba brzojavko, v kateri jo obvešča zagrebška policija, da je včeraj popoldne neznano kam pobegnila 15letna učenka mešanske šole Dujkica Rosandićeva iz Zagreba. Dekle je dobro razvito, visoke postave in elegantno oblečeno. Od doma je pobegnila radi slabih redov, ki jih je dobila ob koncu šolskega leta. Kdor bi o dekletu kaj vedel, naj javi mariborski policiji.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 13,9 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 11,7 stopinj C; barometer je kazal pri 17.8 stopinj 734.6, reduciran na ničlo 732.5; relativna vlaga 92; vreme je tiho in oblačno.

Andre Demaison: Levinja Uara

Odlomek iz novele »Ouara, la lionne«.

Nekoč so lovci ubili levinjo starko in njeni dva mladiča: samca in samic. Samček se je vedel hudobno, opraskal je vaškega načelnika, kateri ga je potolkel z gorjačo in ga pojedel še tisti večer. Samičico, še posuto z okroglimi žolnimi lisami po bokih, so prinesli belokožcu, ki jo je kupil za razvedrilo.

Zival je bila v svojem četrtem mesecu. Venečala je, da menda še sama ni vedela kakaj, povešaje ušesa. Imela je v resnici tri mesece preveč, da bi se mogla čez noč udomačiti. V treh mesecih, ko se je klatila po stepi z očetom levom in materjo levinjo, se je Uara — tako so jo klicali z okrajšanim bambarskim imenom — nazela svojega pravega značaja. Nič ni kazala iskrenosti in detinske pokornosti kakor levčki, ki jih ulove v njihovih prvih dneh in ki sesajo cucelj ali kozo.

Uarina odgoja je bila potemtakem kočljiva. Vse v njej je razodevalo nezaupnost. Uhiti so ji klapali ali se postavljali pokonci nad vse živahno, mlade kremplje je ponorila iz dlake ob najmanjšem povelju, ob človeškem vonju so ji trepetale kobe v oblaku in precej časa je preteklo, da se je navadila, da so jo gladili

po hrbtu, dočim je lokala mleko iz torilca.

Še dosti huješe je bilo, ko je Uara pričela okušati kuhano meso z rižem. Tedaj so se njene šape, čijih odtisk bi bil pokrtil krožniček za pecivo, razklepale naglo ko jekleno rezilo...

Zgolj igračkanje jo je napol ukrotilo: valjanje, sukanje, pogon in borbe, katerih se je udeleževal njen gospodar. Korobač, nalahno rabljen, je skoraj dovršil, kar so započele igra in hrana ob določenih urah. S šestim mesecem je Uara postala precej zavaljena levinja s preohlapno kožo, z majavimi zobmi, ki so čakali nadomestila, z mršavim repom in nasršeno dlako, vendar je bila preslabo vzrejena. Sicer se je še podila za mačkami, če pa je bila sita, ji ni hodilo na um, da bi nagajala udomačenim antilopam in košutam, kozam in psu.

Samo nekomu je vzbujala strah: govedu ter mahedravim, golim Bobom, kakor se zovejo tankajšnji črnici.

Vse to je bil njen značaj podnevi, zjutraj pohleven in moledujoč, po obedih pa hrupen ali zaspan. Vendar ni bila zadosti krotka, da bi bila hodila k mizi berarčiči kosti od rebrne pečenke. Ali zvečer, kadar je veter vjel skozi gozd in ni donjal vonjave novega cvetja, duhi goščav in znoj zverjadi, se je Uara po-

laščal nemir. Nič več ni predla, puhala je »šaa« na desno in levo, kakor da je begala za materjo po sledovih, iščoč vode ali prežeč na žival ostrih kopit.

In praskala je po vratih na verandi, da bi šla na dvorišče. Mikalo jo je, ogledati si od blizu, kar je nejasno slutila s svojimi čuti. Ker je bilo smešno, da bi jo bil zapiral — smešno ter osobito protivno zakonom stopje, saj kletko so izumili barbari — jo je njen gospodar navadil na grebenico. Izpočetka za okras: bombažev ogrinjak. Potlej ga je nadomestil jermen, ki se je sčasoma umaknil zavratniku iz železnega obroča. Nanj so pričvrstili kraguljček, da je oznanjal, kod se potika Uara, zatem pa še prsto vrv.

Ogrinjak se je polagoma širil, vsak mesec za eno zarezo, vendar Uara se ga ni več iznebila. In med spanjem gospodarja, ki ga je levinja edinega slušala, so jo privezovali k ograji na verandi, bodisi med opoldanskim počitkom ali ponoči. Z zobmi bi bila lahko pregriznila konop, a je imela do vezi tako spoštovanje kot zamorci, ki prej podro ograjo, nego bi strli polgrošno verižico, ki zapira duri.

Ta navada je povzročila naslednji dogodek.

Uara je spala v popolnem pokoju, kakršnega dajejo lepi novi zobje, porasli

pred dvema mesecema, čist kozuh brez mrčesa in uzadovoljeno telo. Drnjohala je, zanašajoč se na prisotnost gospodarja, ki je tudi ležal na drugem koncu verande, in obenem v dedni zavesti, da je ne more in je ne bo nihče napadel... Tedaj pa je prišla mimo domača mačka, s katero se je Uara včasih kratkočasila po dobri prebavi. Se li mačka ni nadejala, da bo naletela na levinjo? Ali pa ni bila voljna igračkanja, ker so ji rojile po glavi osebne raziskave po nadstropju ali po kašči? Ob kratkem, stvar je bila takšna: med kratko borbo se je muca naježila, opraskala Uaro po smrčku in preden jo je nje ogromna šapa utegnila potlačiti in pridržati na tleh, z enim skokom praščila čez ograjo.

Telebnila je na dvorišče. Seveda ne na hrbet. Za njo se je zagnala levinja po isti poti, hoteč jo ujeti. Pozabila pa je na zavratnico, misleč edino na vzigravanje.

Konopec in zavratnica sta bila čvrsta: levinja ni dosegla tal, marveč je nemilo butnila ob zid in obvisela. To vam je bil dirindaj: preplašeno je skakala, se neznanoko napanjala in vedno nazaj omahovala, da se je le luščil omet od hiše, vmes pa presunljivo hripotala. Dlaka je frčala na vse strani.

(Se bo nadaljevalo.)

Dr. ažestne novosti pralnega blaga - Tekstilana Būdefeldt

Preidimo od besed k dejanjem!

NEKAJ MISLI K OBČNEMU ZBORU MARIBORSKIH PODRUŽNIC CMD.

Hitlerizem je našel tudi pri nas mnogo več odmeva, kakor bi ga bil pričakoval povprečen opazovalec naših razmer. Pojavil se je v takih oblikah, ki niso več združljive ne z obzirnostjo in strpljivostjo, manjšine napram ogromni večini vladajočega naroda, pa tudi ne z lojalnostjo napram državi, katera nudi zaščito vsem svojim državljanom. Najmanj pa so ti pojavi združljivi z objektivno resnico in resničnim stanjem razmer. Zakaj dandanes se ustno in v tisku razpravlja o naši zemlji in našem narodu tako, kakor se ni niti pred svetovno vojno o brezpravni turški raji. O vsem tem zvemo mi potom našega časopisja komaj majhen drobec. ▲ **že to mora zadostovati mislečemu človeku, ki mu narodnost in država nista samo prazni besedi, da se vpraša: kam vodi vse to in kje in kako se bo končalo?**

Brez dvoma je, da je danes nad devet desetih nemškega naroda prav tako v Nemčiji kakor v Avstriji trdno uverjenih, da mi nismo osvobodili naše lastne zemlje, ampak smo jo Nemcem nasilno ugrabili. Zaradi nekaj stotin svojih priseljencev in vladarske hiše so od nekčad smatrali naše lepe kraje za svojo posest in jih smatralo prav tako še danes. V tem pravcu je usmerjeno vse njihovo delo ne samo pri »Društvu za nemštvo v inozemstvu«, ampak na vseh področjih javnega udejstvovanja.

Nemci so se po zlomu svetovne vojne in njihove brezobzirne politike mnogo preje zavedli svojega novega položaja, nego smo se mi svojega. Ko smo se mi prva leta še vsi omamljeni naslajali nad osvoboditvijo, so oni že sistematično pripravljali tla za čase, ki morajo priti, po njihovem računu. Delali so lepo na tihem pred našimi očmi. Zbirali so gradivo, utrjevali postojanke in imeli tesne zveze s svojimi ljudmi pri nas. Prepričan sem, da imajo danes Nemci mnogo bolj točno evidenco o svojem življu in svojih pristaših pri nas, kakor jo imamo mi sami.

In sedaj, ko sta dobila nemški šovinizem in njegova nadutost v hitlerizmu novega netiva, so se pač pokazali v svoji pravi luči takšne, kakoršni so v resnici: nad vse predrzni in oholi. Šele sedaj smo začeli odpirati oči tudi mi. Treba je bilo udarca s kolom, da smo se zavedali, da gre za naše kraje, za nas same.

In kaj smo storili? V časopisju smo nekoliko ostreje reagirali na razna njihova izzivanja. To je bilo vse in nič več.

To pa nikakor ne zadostuje. Zakaj tudi zapisana beseda v današnjem tempu življenja in dogodkov izzveni ter se kaj kmalu pozabi. In od vsega ne ostane čez nekaj časa ničesar.

Organiziranemu napadalnemu delu se mora postaviti nasproti le organizirano obrambno delo. Če tega ni, tudi vse besedičenje in vse uporabljeno črnilo ne pomaga.

V tem oziru smo po vojni mnogo grešili vsi skupaj, zlasti še v Mariboru. Klici posameznikov po sistematičnem obmejnem delu niso našli odziva. Životarili smo od leta do leta in se zanašali v tem oziru na druge: na Ljubljano in Beograd. Od tam smo pričakovali izdatne pomoči, sami pa največkrat držali roke križem in tožili, da Ljubljana in Beograd nočeta razumeti našega položaja na mejli.

Krivda na tem je pa prav za prav v nas samih. Če so si znali pridobiti naši pravi in posili Nemci razumevanje Beograda, bi si ga brez dvoma zamogli tudi mi tekom 14 let.

Maribor je naravni gospodarski in kulturni center našega severnega obmejnega ozemlja. V njem bi morali iskati in tudi najti naši obmejni kraji opore; pa ne samo moralne in gmotne opore, ampak tudi pobude in smernic za nadaljnje delo. V Mariboru samem bi morala obstojati organizacija, ki bi sistematično vodila vse narodno obrambno in kolikor mogoče tudi narodno gospodarsko delo za našo mejo in bivše pomembne otoke v bližnjem zaledju. V Mariboru bi morale voditi vse niti naših eksponiranih postojank. Maribor bi moral reagirati na vsak nezdrav pojav, ki se dogodi na mejli.

Ali je danes temu tako? V tem oziru je bil predvojni Maribor mnogo bolj na mestu nego je danes. Bil je žarišče narodno obrambnega dela. In dogodki zadnjih mesecev kažejo vedno bolj jasno, da se bo Maribor moral povrniti in najti samega sebe, kar se tiče narodno obrambnega dela!

Tako bo še-le postal nepremagljiva trdnjava narodu in državi.

Tudi o tem bo treba razpravljati v torku na občnem zboru obeh mariborskih podružnic CMD.

Za ali proti spremembi trošarinskega zakona

GLAS IZ VRST NAŠIH GOSTILNICHARJEV.

Na našo javno anketo glede gornjega vprašanja smo prejeli iz gostilničarskih vrst naslednje:

»Na zadevni članek iz vrst naših vinogradnikov odgovarjamo, da pisec članka najbrž sploh nima pojma o gostilničarskem obrtu in da čita morda samo »Službeni list«, ker bi sicer ne mogel trditi takih stvari, kakor jih je. Prečita naj si le objave v mariborskih dnevnikih, ki vedno poročajo o sejah mariborskega občinskega sveta. Tam bi lahko videl, da se izda na vsaki seji po tri ali celo več novih gostilniških koncesij. Lani se je stalež gostilničarskih obratov znižal za 6 podjetij, izdalo pa se je le eno novo dovolilo. Gostilničarski stan šteje danes v Mariboru le 134 obratov, osebnih sprememb je bilo lani 41 (torej skoro ena tretjina), letos pa že 16. Doslej pa ni bilo še nikjer čitati, da bi bil prišel kak poklicni vinogradnik v poravnavo ali konkurz, pa tudi posestne spremembe niso tako velike, kakor v gostilničarskem obrtu. Za vsak primer pa naj si pisec članka pogleda 64. številko »Trgovskega lista« z dne 3. junija, kjer bo videl med štirimi objavljenimi poravnavami kar tri iz gostilničarskega stanu.

Opozoriti pa je treba tudi na dejstvo, ki ga naš nasprotniki prav nič ne upoštevajo, ali pa samo deloma in površno. Na državnih in banovinskih točilnih in trošarinskih taksah je plačalo 134 mariborskih gostilničarjev v preteklem letu 1.242.500 Din, z računskimi taksami skupno pa je dobila država od njih okrog 1.500.000 Din. Mestna občina ima v svojem proračunu predvideni dohodek na

trošarini na vino 1.200.000 Din. Iz nerazumljivih vzrokov pa se pobira ta trošarina le pri koncesioniranih obrtnikih. Na pridobitni, prometnem davku itd. je gostilničarski obrt plačal lani samo v Mariboru nad 2.000.000 Din.

Na eni strani je torej obdavčenje okrog 4.700.000 Din, na drugi strani pa se odreka prav temu močnemu davkoplačevalskemu stanu vsaka zaščita. Radovedni smo, kdo naj plača omenjeno vsoto, če bo naš obrt uničen? Vinogradniki se bodo tega bremena prav gotovo z vsemi silami branili. Tudi mi smo za popolno enakost, toda ne le pri pravicah, temveč tudi pri dolžnostih.

Pa še nekaj o cenah vina. Nek članek je trdil, da kupujejo gostilničarji »zlahtno« kapljico po 1 Din liter; vsakomur pa je znano, da imata isto ceno tudi dober jabolčnik ali hruševček. Šmarnice naši gostilničarji ne točijo in tudi ne kupujejo. Nesortirano slabo vino se danes res ne plačuje dražje, kakor po 2 Din liter, boljše vino po 3 Din, dočim dosežejo sortirana in dobro spravljenata vina ceno 5 do 8 Din za liter.

Sedaj pa računajmo. Povprečno pride našemu gostilničarju točilna taksa s trošarino vred na 3,50 do 4 Din na liter vina, ki se toči v gostilnah po 6, 8, 10 in le redko po 12 Din. Le specialitete se prodajajo dražje, kar pa je razumljivo. Tako dobimo torej kosmatj dohodek gostilničarja med 0,50 in 1,50 Din pri litru. S tem dobičkom pa naj gostilničar plača osebje, najemnine, davke in druge dajatve, potrebe naj gosta v zakurjeni in razsvet-

ljeni sobi z raznimi listi in časopisi itd. Če bi bil seveda promet večji, bi se dalo preriniti tudi z manjšim dobičkom. V sedanjem položaju pa to ni mogoče, ker je padel spricho proste prodaje konzum vina v koncesioniranem in obdavčenem gostilničarskem obrtu na minimum, dočim pri krošnjarijih in tilihopcih neprestano raste. Ti izkoriščevalci pa iztočijo brez vseh stroškov mnogo večje množine vina, kakor pa obrtniki. Da bi imeli od tega korist vinogradniki, prav upravičeno dvomimo, ker jim prekupčevalci gotovo ne plačujejo vina po kakih znatnih cenah, saj ga na drobno prodajajo po 3 in 4 Din, pri čemer pa gotovo nekaj zaslužijo.

Zato smo za poostreno kontrolo, s katero naj se zaščitijo ne le naši, temveč tudi interesi države, banovine in občin. Če ne bo vino prineslo tem korporacijam dosedanjih predvidenih dohodkov, jih bo do moralj iskati pač drugod. Ali naj se potem obdavči kruh in mleko, ki sta vsakomur nujno potrebna? V tej zvezi smo imenovali vino »iuksus«, ki si ga vendar kljub obdavčenju lahko privoščijo vsak. Ne bomo pa mogli plačevati davkov po enem zakonu, če se nam obrt z drugim onemogoči. Zato naj se ali izpremeni trošarinski zakon, ali pa odpišejo takse za posel, ki ga zakon onemogoča, oziroma preprečuje. Omenimo naj še, da je Maribor v II. draginjskem razredu, go-

stilniški obrt pa so dobri prijatelji uvrstili v I. razred — toda le pri dajatvah!

Kar se tiče zgodnjega vstajanja vinogradnika, ga v celoti priznamo. Pripomniti pa moramo obenem, da gostilničar po zaključku dela, računov itd. ob tej uri komaj leže k počitku. Uvažujemo delo vinogradnika, ne omalovажujemo pa tudi svojega in se borimo s polno pravico za svoj obstoj.

Vinogradnik sam ne prodaja rad vina gostilničarju, ker dobi sam pri podrobni prodaji od 5 l navzgor mnogo več zani, kakor pa mu da gostilničar pri odjemu en gros. Dokaz za to je dejstvo, da imamo samo v ožji mariborski okolici 112 vinotočev in 109 prodajalcev vina od 5 l naprej. Mimo tega pa se tudi ogromno krošnjari z vinom ob vsakem dnevnem času. Sicer se pa v vinotočilih ne prodaja vino dosti ceneje, kakor pa v gostilnah, ki morajo plačevati visoke takse in davke. Večina gostilničarjev živi od svojega obrta in nima ne polja ne drugih posestev. Tako je torej prisiljen živeti le od izvrševanja svojega obrta. Kdor pa hoče svoj obrt pošteno in s pridom izvrševati, nima prav nič časa za posedanje ali lenarenje. Vsak stan ima svoje križe in težave, ki jih pa pozna najbolje dotični, ki jih mora prenašati in trpeti. Zato je vsako povečevanje dobrot in ugodnosti gostilničarskega stanu neresno in šestokrat celo zlobno.

Sport

Mednarodne motociklistične dirke

JUTRI, V NEDELJO OB 14. URI NA DIRKALIŠČU TEZNO PRI MARIBORU.

Kljub slabemu obisku pri dirki 15. t. m. je zastavil Motoklub Maribor vse sile, da spremeni za jutri 18. t. m. določeno mednarodno dirko v še nikoli videno orjaško borbo.

Oba prvaka in zmagovalca pri prejšnji dirki, domači prvak Hinko Čerič in ljubljeneček tukajšnjega sportnega občinstva Josip Wertitsch iz Gradca, bosta tudi v nedeljo vse zadivila s svojo tehniko. Vozači evropskega slovesa, kakor: Sörensen, Killmeyer, Falk, Starčič, Berendt, Hubmann, Cerhovnek i. dr. bodo pokazali kaj znajo. Celo Egipt bo zastopan z vozačem Mahramo Tojo. Bje-

lovlar, Zagreb in Ljubljana pošljejo tudi svoje najboljše. Od domačih bodo razen tega še startali Zinthauer, Felič, Lotz, Wresnig, Lušnik, Lah itd.

Motoklub Maribor se ni ustrašil ne stroškov ne truda, da priredi občinstvu res prvovrstno dirko. Zato upa, da se bo publika polnoštevilno udeležila nedeljske prireditve, da moralno in gmotno podpre tukajšnji Motoklub. Zato v nedeljo vsi na Tezno!

V nedeljo dopoldne med 10. in 12. uro si lahko za minimalno vstopnino ogledate trening.

Mednarodne rokoborbe. Sinoči je razburil zopet plečnati Mrna duhove. Srečanje z Angelescom je bilo radi policijske ure prekinjeno; Mileusnič je podlegel po dolgi borbi Schwarzbauerju in Girilov črncu Tom Sayerju. Danes se srečajo: Bognar in Angelescu, Mrna in Schwarzbauer ter Tom Sayer in Mileusnič. V nedeljo bodo naslednja srečanja:

Schwarzbauer: Girilov, Mileusnič: Claiacheau (Francija) in Tom Sayer: Angelescu.

Ljubljanski novinarji proti ljubljanskim častnikom. Prihodnji teden bo v Ljubljani zanimiva nogometna tekma. Nastopili bodo ljubljanski novinarji proti častnikom ljubljanske garnizije. Za tekmo je zelo veliko zanimanje.

Ptuj

Trošarina na vino. Ker je banska uprava prepustila mestni občini, da po svoji uvidevnosti in po finančnih prilikah v lastnem delokrogu sklepa glede pobiranja občinske trošarine na vino, je občinski svet na svoji zadnji seji sklenil uvesti pobiranje trošarine od vsega vina, ki se konzumira v območju mesta Ptuj, izvzemši vina, ki ga uporabi lastnik vinograda v svojem gospodinjstvu oziroma za domači konzum. Nadalje je od plačila trošarine izvzeto prevžitkarsko, mašno in bersko vino. Da se omogoči kontrola, je dolžan vsakdo, ki uvozi v mesto vino, takoj prijaviti uvoženo količino finančnemu kontrolnemu oddelku. Prijavo podatki je dolžan ne samo potrošnik in točilec na drobno, temveč tudi prodajalec. Ker velja obveznost za plačilo občinske trošarine za vse vino, konzumirano v Ptujju od 1. t. m. dalje, je treba podatki zadevne prijave najkasneje 20. t. m. pri finančnem kontrolnem oddelku v Ptujju, ker se bo sicer izvedlo kazensko postopanje. Vse te določbe veljajo tudi za trošarino na žganje, toča dobavljena količina žganja se mora javiti mestni upravi in ne finančnemu kontrolnemu oddelku.

Gasilska župa za ptujski okraj ima v nedeljo 18. t. m. ob 9. uri v Gasilskem domu v Ptujju svoj redni letni občni zbor. Zboru bo predsedoval župni načelnik Kores.

Višji tečajni izpit na ptujski realni gimnaziji bo končan v torek 20. t. m.

Japonci okupirajo dalje.

Na binško fronto napram Mandžuriji zasedle kitajsko trdnjavo Taku, znano iz svoječasne velike boksarske vstaje na Kitajskem. Trdnjavo so zasedli Japonci in Japonsko.

Prohibicija se ni obnesla nikjer.

V letošnji jeseni bo izveden na Islandiji plebiscit glede ukinitve prohibicije in zopetne uvedbe proste prodaje alkoholnih pijač. Po Finski in Združenih državah bo tudi Islandija ukinita alkoholno prepoved, ki se je izkazala kot absolutno škodljiva in nemogoča.

On: »Vidiš, stara, kako prav sem imel, ko sem trdil, da so tvoje srajce dosti prekratke.«

Marij Skomar:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Iz istega razloga, kakor smo ujeli tu di vas«, je odgovoril z nasmeškom doktor Astis. »Hoteli smo zabrisati vsako sled za nami; hoteli smo prepričati, da bi ono človeštvo, ki je ostalo na površini zemlje, kdajkoli zvedelo za našo eksisten- co! Toda zdi se mi, da ste že zelo po- trebni hrane. Poskrbel sem, da boste po- goščeni čim najboljše in s tako hrano, ki se bo prilegala vašemu organizmu; na našo se boste privadili šele postopoma. Sintetične hrane še ne bi prenesli.«

»Sintetične hrane?« se je začudil Dol- jan. »Vi uživate sintetično hrano, ki jo mi na površini zemlje poznamo samo te- oretično?«

»Ne čudite se, dragi prijatelj. Ko se boste vsaj malo udomacijili pri nas, bo- ste spoznali še marsikaj, o čemur nikoli niste sanjali. Za vse to pa boste imeli še veliko časa. Izvolite h kosilu!«

»Po teh besedah je doktor Astis zamah- nil z roko proti končni steni celice, ki se je nenadoma neslišno dvignila. In dok- tor Doljan je opazil pred seboj majhen dvoriščni vrt s čudovitim drevjem, ki je razširjalo iz čas svojega cvetja pri- leten vonj. Pod njim je stala lepo pregr-

njena miza, obložena z najboljšimi jedili. Doljan je molče sledil svojemu vodniku, sedel z njim za mizo in se lotil kosila.

Doljanovi prijatelji in tovariši so na ladji »Primož Trubar« zaman čakali na njegovo vrnitev iz temnih globin oceana. Po noči nemira in strahu za njegovo uso do so dokončno spoznali, da je izgubljen.

Dasi je bila priprava, s katero se je potopil v globino, oskrbljena z najpre- ciznejšimi instrumenti, je bilo vendar ne- mogoče, da bi mogel ostati skoraj štiri in dvajset ur v vodi. Z naraščajočo zoro so uvideli, da ni pomoči, so pa kljub te- mu čakali še ves tisti dan do večera in bi bili ostali tam morda še dalje, če se ne bi začeli zbirati na nebu temni, vihar oznanjajoči oblaki.

»Vsako nadaljnje čakanje je nesmisel- no, gospoda,« je dejal kapitan. »Pognati moramo stroje in odpluti; sicer nam preti resna nevarnost.«

»Strinjam se popolnoma z vašim mne- njem,« je odgovoril doktor Potokar, in pridružil se mu je naposled tudi doktor Roškar. Samo inženjer Skomar se ni mo- gel odločiti za odpotovanje. Najrajši bi

bil ostal še ves teden na tistem mestu, sredi oceana, kjer je v temnih globinah izgubil njegov mladostni tovariš in naj- boljši prijatelj.

Dasi so vse okoliščine dokazovale, da je Doljan izgubljen, je Skomar vendarle upal, da ga bo še videl. Vso noč in ves dan je slonel na ograji krova in strmel v valove. Nepojmljivo mu je bilo, da bi mogel biti njegov prijatelj zares mrtev. Poznal je potapljaško pripravo, ki je bila največ njegovo lastno delo. Zanašal se na preciznost njenih instrumentov in aparatov in zaman ugibal, kaj bi se bilo moglo pokvariti. Ko je slišal kapitanove besede in spoznal vso grozotno resnič- nost, so do skrajnosti vztrepetali vsi nje- govih razburjeni žilci.

»Vi hočete odpluti,« je kričnil, »in pre- pustiti Doljana njegovi usodi? Se mar ne zavedate, da ne izgubljam z njim le člo- veka in prijatelja, ampak tudi velikega znanstvenika, za katerega usodo trepeče v tem trenutku ves svet? Naša dolžnost je tu še vztrajati dalje, in če treba tudi kljub viharjem in nevarnostim. Mimo te- ga pa gre tudi za usodo vse naše eks- pedicije. Če odplujemo, bomo s tem do- kazali, da smo doživeli popoln polom.«

»Dragi gospod inženjer,« mu je odgo- voril doktor Potokar. »Popolnoma se strinjam z vami, da bi bilo treba storiti vse za rešitev Doljana, toda zdrav raz- um nam dokazuje, da se ne da ukreniti prav nič več. Doktor Doljan je mrtev.«

»Kakšne dokaze imate za to svojo tr- ditev?« je kričnil inženjer.

»Vi sami ste izjavili še včeraj, da bi mogel ostati na dnu oceana kvečjemu dvanajst ur! Od trenutka ko ste ga spu- stili v globino, je pa preteklo že 34 ur!«

»In vendar zahtevam, da se ne pre- maknemo z mesta,« je odgovoril inže- njer. »Zahtevam, da ostanemo tu vsaj še do jutri zvečer. S tem bomo storili svojo dolžnost in ohranili mirno zavest, da smo poizkusili vse, kar smo mogli.«

»Tudi če gre za naša lastna življenja?« je vprašal kapitan.

»Tudi!« je odgovoril Skomar.

Tovariši so se spogledali in umolkni. Zavedali so se, da morajo spoštovati obup prijatelja nesrečnega učenjaka in mu izpolniti vsaj to zadnjo željo.

»Dobro,« je dejal kapitan, »vztrajali bomo, dokler bomo mogli.«

»Hvala vam, kapitan!« je vzkliknil in- ženjer in segel pomorščaku v močno, mi- šičasto roko.

Po tem pogovoru je nastala na ladji zopet tišina. Bilo je kakor da so zbrani vsi člani ekspedicije, mehaniki ter mor- narji okoli mrtvaškega odra in se zato ne spodobi, da bi govorili nepotrebne re- či. Vsi so hodili tiho in skoraj po prstih in vsak je bil zatopljen le v svoje lastne temne misli. Zavedali so se pa, da so priče usodne žaligre in da so doživeli nekaj težkega, nepopravljivega.

(Dalje prihodnjic)

Iz »pristanišč zakonske sreče«

HUDOBNE ŽENE SLOVITIH MOŽ.

»Pristanišče sreče« nazivajo nekateri zakon, drugi pa so ga zopet krstili za »pristanišče nesreče« ali za »zakonski jarem«. Oboji imajo prav. Ta je našel srečo v zakonu, drugi pa zopet tako ne- srečo, da se smili samemu Bogu. Precej pa jih je, ki spadajo med slednje, siro- makov in bogatinov in tudi cela vrsta znamenitih mož, katerih žene so bile pravi vragovi, ki so jih mučili vse živ- ljenje.

Ko je slavni angleški pesnik Milton iz- gubil svojo prvo zvesto ženo Katarino, bi nedvomno storil boljše, če se ne bi bil poročil drugič. Njegova druga žena Liza je bila jezljiva in jezična in je bila njegov domači bič, ki nikdar ni miroval in je vedno švigal ne samo po njem, temveč tudi po njegovih otrokih. Češče se je Milton pritoževal svojim prijateljem nad krenkobo jezika svoje žene.

Znameniti Andrea del Sarto je imel za življensko družico klepetavo in ljubo- sumno ženo. Njena neukrotljiva jezika- vost in ljubosumnost je bila znana. Za- lezovala ga je vsepovsod in mu večkrat napravila škandal. Ubogi Arkwright, ki je izumil kolovrat je imel ženo, ki ni ime- la niti najmanjšega smisla za njegov iz- um. Ponovno mu je razbila vse nje- gove modele in mu jih zmetala v glavo ter razmerjala kot bedaka. Mož pa se je bavil tudi z rešitvijo tajnosti »perpetuum mobile«. Ko je bil nekoč v družbi svo- jih prijateljev, je dejal, da je odkril naj- boljše rešitev tega vprašanja v jeziku svoje žene.

Tudi John Wesley je napravil usodno pogreško, ko se je oženil drugič z neko Vizelo, silno neznosno žensko. Vizela mu je bila vsepovsod za petami, opazo- vala ga je skozi ključavnice, odpirala je njegova pisma, ga neprestano žalila in se ga češče tudi dejansko lotila. Zani- mivo je, kar pripoveduje o njej Wesley- ev prijatelj, ki jo je bil ob neki priliki na- šel vso besnečo. Njen mož je bil na pod- strešju in žena ga je divje lasala in pre- tepavala, vendar je Wesley vse to mir- no prenašal. Ko ga je končno zapustila

in se zaklela, da se nikdar več ne povrne k njemu, je Wesley zapisal v svoj dnev- nik, da ni šel od nje, da je ni pogнал od sebe in da je tudi nazaj ne bo klical. Ali se more potem kdo čuditi, če je Wesley po tolikih bridkih izkušnjah svetoval lju- dem, naj se nikar ne ženijo, ako hočejo imeti mir na tem svetu.

Podobno nesrečo je imel tudi sloviti Lincoln, ki je bil oženjen z Marijo Tpd- dov. Vse brutalnosti svoje žene je Lin- coln mirno prenašal in se ni nikdar raz- burjal. Svojege tovariša, ki je doobra poznal Marijo, je nekoč vprašal, če bi mogel vzdržati vsaj nekaj ur to, kar pre- naša on že 15 let. Toda prijatelj je ob- molknil in sočutno stisnil Lincolnu ro- ko...

Plačevanje davkov z — mušjimi nogami.

V demašnjih težkih časih krize, prora- čunskih in davčnih debat bo vsakogar zanimalo, kako se je leta 1719. plačeval v Južni Ameriki davek. Omenjenega leta je namreč država prvič obdavnila prav vse prebivalce, pa celo najrevnejše do- mačine. Zgodilo se je, da prav zadnji niso mogli plačevati svojih davkov v go- tovini, temveč so morali prinesiti v na- domestilo določeno množino — mušjih nog v davčni urad. Na ta način se je plačeval davek zlasti v državi Peru. V osemnajstem stoletju se je pobiral da- vek na enak način tudi v raznih drugih južnoameriških državah. Kaj je davkarija počela z muhami, pa ni znano.

Težka žrtev sporta.

Pri nedavnih motociklističnih dirkah na cestah pri Frankfurtu ob Meni se je zgodila težka nesreča z usodnimi posledicami. Neki dirkač je zavozil z vso brzino radi defekta na motorju s svojim motornim kolesom med gledalce, med ka- terimi je nastala že trenutek pozneje ne- popisna panika. Na mestu je takoj izdih- nil neki gledalec, 7 nevarno ranjenih gle- dalcev pa je bilo prepelanih v bolnišni- co. Dirkač sam je ostal po »srečnem na- ključju« nepoškodovan.

Obešenka oživela po injekciji.

V Anconi je izzval neki primer nesre- če veliko senzacijo v vseh italijanskih medicinskih krogih. Neka 68-letna žen- ska se je zdravila v tamkajšnji bolnišnici, in sicer je bolehal za neko neozdravljivo boleznijo. Ženska je obupala in se obesila. Bolnišniški strežniki so jo našli 15 minut po izvršenem umoru. Zdrav- nik je ugotovil smrt zaradi zadušenja, vendar pa ji je dal še injekcijo, ki sicer poživlja delovanje srca. Deset minut po- zneje se je »truplo« obešenke pričelo pre- mikati in pravilno dihati. Kmalu nato je ženska odprla oči in se zavedala.

Nov rekord v letalstvu.

Znani ameriški pilot Hawks je dosegel nov rekord na neprekinjenem poletu nad ameriško celino. Tako je pred dnevi preletel 2440 milj dolgo progo med Los Angelesom in New Yorkom v 13 urah in 27 minutah.

2.300 let stara ladja izkopana.

Na Švedskem so blizu mesta Galta- bečka pri kopanju nekega kanala našli kmetje pod zemljo dobro ohranjene ostan- ke 12 m dolge hrastove ladje, katere star- ost cenijo strokovnjaki na 2.300 let. Lad- ja je bila izročena muzeju v Göteborgu.

Gad na gledališkem odru.

Med neko gledališko predstavo, ki jo je priredila potujoča gledališka družina v Vidmu na Furlanskem, se je zgodil ne- navaden primer. Pevka Marija Giarini- jeva je sredi petja svoje arije nenadoma divje zakričala in sunila od sebe veliko kačo, v kateri so navzoči gledalci in osta- lo gledališko osebje spoznali pravega pravcatega gada. Kača je pičila pevko v levo nogo. Pozneje se je dognalo, da se je gad ovil okrog debelca nekega narav- nega grma, ki je služil kot dekoracija na odru. Pevka je dobila potrebno injekcijo in je bila tako rešena smrti.

ZAŠČITA VLAGATELJEV in dolžnikov denarnih zavodov. Prijave sprejema: Posve tovalnica »Marstan« Maribor, Slovenska 22. (Vpisnina oseb no Din 5.—, pismono Din 10.) 2233

Prodaj

PROJAM GOZD približno 7 orazlov, v bližini mesta, na hranilno knjižico Posojilnice Narodni dom ter en del proti gotovini. Naslov se izve v upravi »Večernika«, 2167

SPECERJSKO OPREMO in pulit ceneno prodam. Drav- ska ulica 8. 2113

MANJŠE POSESTVO v bližnji mariborski okolici in dve lepi gozdni parceli v Šmarjeti na Drav. polju na prodaj. Sprejmejo se tudi hra- nilne knjižice Mariborske me- stne hranilnice. Posojilnice v Narodnem domu in Spodnje- štajerske ljudske. Poizve se pri občinskem tajniku v Koša- kih. 2127

RADIOAPARAT prodam, ali dam v najem. Vprašati na Meljski cesti št. 93. 3500

Mali oglasi

<p>Razno</p> <p>POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo- ga pohištva združenih mizar-jev. Vetrinjska ul. 22, nasproti tvrdke V. Weixl.</p> <p>JOS. TICHY IN DRUG. Konces. elektrotehnično po- djetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-56, proizvaja elektroinstalacije stanovan- skih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroin- stalacijskega blaga po kon- kurenčni cen. 519</p> <p>SURKOL. sigurno sredstvo za pokon- čavanje ščurkov in rusov. Drogerija Kanc. 1404</p> <p>MARTIN SAFRAN, sobo-, črkoslikar, pleskar in- ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664</p>	<p>BRITVE, ŠKARJE ltd., brusil izvrstno in zanes- ljivo J. Kokot, Wildenrainer-jeva ul. 6. 2213</p> <p>SPALNICE kuhinjsko opremo, stole in ce- lo stanovanjsko opremo do- bite najceneje v Mariboru. F. Novak, Vetrinjska 7, Koroška 9, Glavni trg 9. 2216</p> <p>DOBRO MLEKO po Din 2.— dostavljamo na dom. Naslov v upravi lista. 2225</p> <p>VINOTOČ Vaupotič v Koških od 19. ju- nija do jeseni prekinjen. 2226</p> <p>PLAČAM V GOTOVINI najnižjemu ponudniku knjiži- ce 20.000—25.000 Din Mestne hranilnice Maribor. Naslov: »Marstan« posvetovalnica Ma- ribor, Slovenska 22 2232</p> <p>POHIŠTVENO ZAVARO- VANJE izvršujem najkulantneje za slučaj ženitve. Zahtevajte obisk, Korošec, Frankopanova ul. št. 15. 2248</p>
--	---

POSOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

Ustanovljena l. 1882.
Stanje hranilnih vlog 70 milijonov Din
Rezervni zakladi 8.800.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Čedni vzorci blaga za kopalne obleke in pižame. Tekstilana Büdefeldt

MEDNARODNE MOTOKOLESTARSKE DIRKE

dne 18. junija na Teznu
Istočasno rajonsko državno prvenstvo

Sodelujejo najboljši evropski vozači kakor: Soerensen, Mahrama Toyo, Killmayer, Hoffmann, Kofler, Berent i. t. d.

BUČNO OLJE,
sveže in pristno, priporoča I. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Taborska ul. 7. 2154

NOVOZGRADBA,
tri sobe in kuhinja, hlev, velik sadonosnik, 90.000 Din. Hipoteka je 30.000 Din, za ostanek se vzame hran. knjižico. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka ul. 28. 2242

HISA,
tristanovanska, nova, z velikim vrtom, na prodaj, potreben kapital 55.000 Din, drugo hipoteka. Vprašati pri Ivanu Kosu, Krekova ulica 5, Tezno pri Mariboru. 2234

KOLO ZA 480 DIN
prodam, Praprotnikova ulica št. 11. 2256

Kupim
KOLO,
dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s ceno na upravo »Večernika« pod »Kolo«. 2241

V najem
VELIKO, SVETLO, KLETNO SKLADIŠČE,
betonirano, oddam v najem. Vprašati Prešernova ulica 18, I., vrata 6. 2207

TRGOVSKI LOKAL
najbolj prometna točka mesta (Glavni trg) dam v najem. Naslov v upravi. 2234

NOVO HIŠO,
tri sobe, kuhinja, klet, pralnica, drvarnica in vrt, dam v najem. Cena nizka. Poizve se: Dravska ulica 10, Benet. 2237

Stanovanje
LEPO STANOVANJE
oddam s 1. julijem mirni stranki brez otrok. Krčevina, Aleksandrova cesta 13. 2249

LEPO STANOVANJE,
tri sobe s kopalnico, lepim vrtom, kompletno Din 775.—, odstopim samo dotičnemu, ki mi odkupi nekaj pohištva, jako poceni. Vpraša se v upravi lista. 2184

Sobo odda
OPREMLJENO SOBO,
strogo separirano, z vhodom iz stopnic, oddam. Tattenbachova ul. 18, III., 14. 2223

NOVO OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, oddam boljši osebi. Nekrepova ulica št. 6, vrata št. 6. 2247

SOLNČNO SOBO
v palači pokojninskega zavoda oddam, Vprašati v Dr. Verstovškovi ulici 4, I., desno. 2250

OPREMLJENO SOBO,
lepo, oddam boljšemu gospodu. Vrazova ulica 6, prtiličje levo. 2254

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhodom, na lepem kraju, poleg sodišča, oddam s 1. julijem, Wildenrainerjeva ul. 11, III. 2276

Ženitve
GOSPODIČNA
z Din 30.000 želi poročiti starejšega uslužbenca ali boljšega kmeta, Naslov v upravi lista. 2217

Službo dobi
IŠČEN GOSPODIČNO
za vezenje in toledo. Cep. Prešernova ulica 18. 2231

DEKLE,
tudi začetnico, ki zna navadno kuhati, sprejemem takoj. Ponudbe pod K. M. na upravo lista. 2228

POMOČNICO IN UČENKO
za perilo sprejme Cep. Prešernova ulica 18. 2230

UČENCA
za torbarsko stroko sprejme Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 2186

Službo išče
NATAKARICA
z osebno pravico, išče nameščenje, Naslov v upravi Večernika. 2243

SAMOSTOJNA ŽENSKA,
poštena, išče mesta kot snazilka pisarniških prostorov ali stopnic. Ponudbe prosim na upravo »Večernika« pod šifro »Poštena«. 2245

Pouk
ZAKAJ OBISKUJEJO VASI OTROCI LEGATOVO SOLO?
Ker je Legatova šola na najboljšem glasu, tudi dobivajo Legatovi absolventi hitro službo. Vpisovanje Maribor, Vrazova ulica 4. 2227

Prvovrstni muškatelec in rulandec
od 5 litrov naprej prodaja Vinogradnik SPAROVITZ, Počehova 78. Steklenice se lahko oddajo v Krekovi ulici 12, Maribor. 2172

Živi žlahtni sladkovodni raki
Pozor! Hotelirji, gostilničarji in kuhinje!
Razpošiljamo v vsak kraj, franko pakovanje in prevz, žive žlahtne sladkovodne velike solo-rake, pakovane v specialnih košarah po 100 komadov za ceno 296 Din. Za rake jamčimo, da bodo prispeli v Vaš kraj zdravi in živi. Pri naročilu prosimo, da se nam pošlje denar v naprej, ker se raki sicer ne razpošiljajo.

Naročite še danes!
Eksport rakov FUAD PRCIC, TUZLA

Javno zahvalo
Ljudski samopomoči v Mariboru
ki mi je izplačala po smrti gospe
Leopoldine Masten
pripadajočo podporo točno. Društvo vsakomur najtopleje priporočam.
Maribor, dne 14. junija 1933.
JAKOB PREAC.

Halo! V nedeljo Halo!
otvoritev vinotoča
na Sv. Lucije bregu v Kamnici, samo 15 minut od cerkve. Lep razgled na Maribor. Dobra kapljica.
Očka Jernelc

Ljudski samopomoči v Mariboru
se podpisani zahvaljujem za izplačano podporo, ki sem jo prejel po smrti g.
Antona Kermak
Vsakomur priporočam to važno ustanovo.
Brešternica, dne 8. junija 1933.
JAKOB BRIŽNAR.

Specijalna trgovina v Ljubljani
na prodaj. Ponudbe na »Aloma Company« Ljubljana, pod značko »Brezkonkurenčno«.

Proizvaja zgradbe električnih central na vodno moč, elektr. omrežja vsake vrste ter hišnih in zunanjih inštalacij, stanovanjskih hiš, tovarn in drugih objektov. Dobava vseh električnih aparatov, motorjev, dinamov - generatorjev v. transformatorjev iz največjih svetovnih tvornic. 2017
Lastna specialna popravilnica aparatov, dinamo, elektromotorjev, transformatorjev. Prodaja inštalacijskega blaga, lestencev, svetilk. Zarnic itd. — ILIČ Vladislav, elektroteh. podjetje, MARIBOR, Aleksandrova c. 24. Tel. 27-44

Oglašuite!

Originalne ameriške nadomestne dele za
CHEVROLET-AVTOMOBILE
kupite najceneje pri
L. KARDOŠ-U, MARIBOR
TRG SVOBODE 1 2229
Rabljene avtomobile. Olje, avto-plašče.

Zahvala.
Za mnogobrojne dokaze iskrenenega sočutja ob prebridki izgubi naše nenadomestljive dobre zlate mamice, soproge, sestre, tašče in stare mamice, gospe
Josipine Stojkovič
kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev, šopkov in cvetja se najtopleje zahvaljujemo.
Posebno Zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom, ki so skušali blagopokojni ohraniti življenje, čč. duhovščini, čč. sestram, dalje pevskemu društvu »Jadran za v srce segajoče žalostinke, vsem onim, kateri so nas tolažili v teh težkih dneh ter končno vsem, ki so blagopokojnico spremili na njeni zadnji poti.
Se enkrat vsem in vsakomur posebej naša srčna hvala.
Maribor, dne 14. junija 1933.
2218
Neutolažijivi.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR
Centrala: MARIBOR
v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice
Podružnica: CELJE
nasproti pošte prej JUZNOSTAJERSKA HRANILNICA
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju
Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Moško perilo (tudi po meri) Tekstilana Büdefeldt
Lastni izdelki!
Nizke cene!

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru